

Continuàrem el nostre camí, arribàrem a l'ermita de Vallcàrquera que continuava tancada. Camí avall arribàrem al Figueró, ens assabentàrem que faltava més d'una hora per al proper tren i per fer temps vam entrar a Can Nissos, allà hi havia gent que esperava el tren i s'entretenia repassant a "l'Alpina" el camí que havien fet, vàrem prendre quelcom calent i cap a l'estació a esperar el tren que ens havia de portar a Granollers.

Ara ja sóc gran, tinc 78 anys i segueixo fent muntanya dintre de les meves possibilitats, però sempre tinc el record d'aquesta meua primera excursió que vaig fer quan tenia 13 anys i que em va impactar tant, que demano a Déu que em doni forces per seguir fent muntanya i estimar-la.

Frederic Coromines

I 40 anys d'escoltisme

L'any 1958 l'escolapi Rafael Oller i Serdañons (Moià, 1932) introduïa l'escoltisme a Granollers del Vallès amb un grup d'adolescents. Oller seguia la línia del Centre Escolapi de Muntanya, creat sis anys abans pel prestigiós company d'ordre Octavi Fullat i Genís que procedia de la primera organització escolta pròpiament catalana. Institució apareguda el 1927 per iniciativa de l'etnòleg i filòleg Josep Ma Batista i Roca, i potenciada per mossèn Antoni Batlle i Mestre, filòsof, teòleg i professor, dues dècades després que el general anglès Baden-Powell (BP) experimentés el seu original i expansiu mètode educatiu del *Scouting for Boys*. Esteve Bassa, Alexandre Cardellach, Jaume Castells, Jordi Estrada, Joan Font, Lluís Ganduxer, Joan Guarch, Gregori López Soriano, Jaume Nadal, Manuel Poblet, Joan Riera, Josep Rodríguez, Jaume Sala i Martí Torruella foren els alumnes triats inicialment per Rafael Oller. Els primers mesos de 1959 cadascú ja tenia encomanada una responsabilitat concreta. El grup s'anomenava Agrupament Mare de Déu de Puiggraciós, es distingia pel vermell i el blanc, disposava d'una estança amb bigam de melis a la punta sud-est del pati escolar, aprenia cançons i tècniques, practicava jocs de tota mena, lluïa uniforme malgrat la prohibició governativa i començava a descobrir la natura, el silenci, la reflexió. I, aviat, s'integrava a la Delegació Diocesana d'Escoltisme – branca autònoma de l'Acció Catòlica – amb el nom d'Agrupament Sant Esteve, que encara perdura.

Els nois, amb el cap Manuel Bagunyà i Valls –rellevant Miquel Verdaguer i Montès–, el consiliari Rafael Oller i jo, feren el primer campament la Setmana Santa de 1959 al bosc de can Brustenga, a Santa Eulàlia de Ronçana, on hissaren i saludaren per primera vegada la bandera de Sant Jordi sola; la nacional estava proscriu. A l'estiu visqueren un camp exultant i lluminós als afores de Campelles amb una visita a Núria. El 1960 seguiren, a més de les activitats pròpies de cada patrulla, els camps trepidants de Montserrat i Sant Joan de les Abadesses. Durant el curs 1958/59 l'Agrupament només havia estat una secció formada pels falcons i esquiroles. Però en el següent ja hi entra-

ven els petits. I el 1961 s'acabava de consolidar el grup de nois grans. En un trienni, doncs, Oller fonamentà una sòlida agrupació educativa que ha romàs ininterrompudament fins avui.

Aquest home extraordinari gaudia de les qualitats d'un bon fundador: l'empenta atractiva del seu caràcter i la previsió que l'impulsà a trobar, preparar o propiciar amb encert les persones de la ciutat que haurien de portar unitats de seguida. Així, el primer cap de l'Agrupament Sant Esteve fou Joan Castellsagué i Planas; la primera cap d'estol (llobatons: 8-11 anys) va ser Cecília Doll i Segura; el primer cap de secció (minyons: 12-16 anys), Jaume Sala i Maltas; el primer cap de clan (ròvers: 17-23), Anníbal Masat i Gómez. Emperò la manca d'un cap per als minyons en els dos primers cursos havia requerit un servei continuat de Barcelona. Jo, inexpert, vaig ser sortosament l'ajudant de tres competents exalumnes de l'Escola Pia i d'un dels Maristes (Bagunyà) que, més tard, assumirien altes responsabilitats segons un cristianisme autèntic i punter. El primer i l'últim esdevingueren directius destacats de la Fundació Jaume Bofill: el filòsof Fèlix Martí i Ambel, ara director del Centre UNESCO del nostre Principat; i l'advocat laboralista, promotor incansable d'empreses solidàries, Josep Ma Gasch i Riudor, membre actual dels Serveis de Cultura Popular. En una carta de 1959 el pare Rafel – així l'anomenàvem – em deia: "Hauríem d'adquirir consciència de la misèria espiritual que ens envolta...L'escoltisme, emprant una frase de BP, pot crear una joventut sana enmig d'un món insensat, desenrotllant en el minyó la més alta realització de l'esperit, el servei actiu de l'amor i el deure envers Déu i el proïsme". La seva lletra, de confessada i humil autoexigència i esperances vehements, expressava el seu desig que els educadors escoltes a Granollers es comprometessin amb un ideal per emprendre amb bones condicions la gran aventura de la vida. Que encomanessin amb il·lusió aquest compromís als joves. I que ho fessin amb un estil joios, net i senzill, pel qual l'eficiència de les activitats i de les tècniques mai no sobrepujés l'ètica de les finalitats.

El pare Rafel engrescava per la seva bonhomia, el seu juvenívol sentit de l'humor, el seu profund i seriós respecte en el tracte de tu a tu i la seva habilitat entusiasta per informar o presentar temes com ara la nostra pàtria, l'idioma, la música clàssica, la democràcia política, la física quàntica o l'atreuït disseny del seu calze d'oficiant. Lluny de l'adoctrinament altiu, tancat, tan fosc i dominant a què ens tenien avesats la dictadura i la jerarquia de l'Església, ell, concís i entenedor, desava motlles, obria espais, convidava a fites. Professor, primerament ens havia fet obrir *El dogma catòlic* per les pàgines escolàstiques: "Nois, l'existència de Déu és indemostrable!". Teníem 14 anys i corria el 1956, l'any de la seva missa nova. Fa pocs dies, a 141 anys del naixement de BP, Granollers ha celebrat el 400è aniversari del primer i acollidor col·legi, fundat per Josep de Calassanç, nat el 1556. I aquest març commemora el 40è, el temps fuig, l'home passa i la bona obra arrela.

Salvador Estany i Bassa
Professor de l'Escola Municipal
de Treball de Granollers

(Article publicat al 9 Nou el 6 de març del 1998)